

Beszámoló a Codex Alimentarius Analitikai és Mintavételi Módszerek Bizottságának 27. üléséről

A Codex Alimentarius Analitikai és Mintavételi Módszerek Bizottságának (CAC MAS) 27. ülése 2006. május 15-19. között került megrendezésre Budapesten, a Hélia Hotelben. Az ülés elnöke Dr. Biacs Péter, alelnöke Dr. Molnár Pál volt. A rendezvényt szokás szerint megelőzte a szabványosítással foglalkozó nemzetközi szervezetek találkozója (IAM), melyet új helyszínen tartottak (2006 május 12, MÉBIH).

A napirend elfogadása után először a Főbizottság és egyéb bizottságok által hivatkozott ügyeket vették sorra, amelyeket aztán a megfelelő napirendi pontoknál tárgyaltak részletesen. A mintavételi tervekkel és az analitikai eredmények felhasználásával kapcsolatos, a fejlődő országok ügyében tett thaiföldi megjegyzést figyelembe vették.

A napirend 3.a. pontja az elfogadható analitikai módszerek értékelésének irányelv-tervezete volt. Dr. Jowett (Új-Zéland) előadásban ismertette az anyagot. A részletes megbeszélést követően a Bizottság abban egyezett meg, hogy az irányelv tervezetét az eljárás 6. lépcsőben tartja továbbra is, az Új-Zéland által vezetett elektronikus munkacsoport pedig egyszerűsíti és átdolgozza azt a beérkezett észrevételek alapján.

A napirend 3.b. pontja az „az analitikai (vizsgálati) eredményekkel kapcsolatos viták megoldásának irányelv-tervezete volt. A Bizottság felkérte a dokumentumot készítő francia munkacsoportot, hogy illesszen be egy folyamatábrát és a vita alapján javítsa a dokumentumot. A módosított anyagot 5. lépcsőben javasolták továbbítani a CAC 29. ülésére. A dokumentumot ezt követően majd a 8. lépcsőbe léptethetik előre és a CAC a 30. ülésén fogadhatja el.

A 4. napirendi pont az Ügyrendi Kézikönyvben (Procedural Manual) a Codex célú analitikai terminológia áttekintése volt. Az USA delegáció ismertette az általa készített CRD 17 dokumentumot. A Bizottság javasolta, hogy a módszertípusok definiálása ne kerüljön be a végleges szövegbe. A Bizottság a vitát követően úgy döntött, hogy a Procedural Manual helyett a definíciókat egy irányelvben (Guideline) célszerű rögzíteni, amihez a CAC jóváhagyását fogják kérni. A dokumentum bekerül majd a lépcsős Codex rendszerbe. Az USA vezetésével egy elektronikus munkacsoport vizsgálja felül a CRD 17 dokumentumot.

Az 5. napirendi pont a Codex szabványokban szereplő előírásokra vonatkozó analitikai módszerek jóváhagyása volt. Szokás szerint az ülést megelőző szombaton, május 13-án dolgozott egy munkacsoport a jóváhagyás előkészítésén, a tárgyalás eredményeit egy külön dokumentumban foglalták össze.

A Táplálkozástudományi és Különleges Táplálkozási Célú Élelmiszerek (NFSDU) Bizottság által beküldött R5 Mendez ELISA módszerről ismét a kidolgozó, Dr. Mendez tartott előadást. Mivel az előző évben hiányolt validálás és publikáció megtörtént, a Bizottság most már véglegesen elfogadta és az I. típusba sorolta be a módszert. Ez nagy segítség a cöliakiás betegeknek nyújtott megfelelő összetételű élelmiszerekkel való ellátás terén.

A gyümölcslevek eredetiségére és azonosságára vonatkozó módszerek a Főbizottság állásfoglalása értelmében akkor is jóváhagyhatók, ha az egyes mérendő komponensek tételesen nem szerepelnek Codex szabványban. 49 ilyen módszer típusát állapították meg és sorolták be. A Gabonák és Hüvelyesek Bizottság által beküldött, instant tézta nedvességtartalom meghatározási módszer teljes egészében bekerült a dokumentumba, mivel a körvizsgálati eredmények megjelenés alatt vannak a J. AOAC Int.-ben. Emellett elfogadásra került a Tej-és Tejtermék Bizottság által felterjesztett 86 analitikai és 14 mintavételi módszer, melyet az IDF képviselője ismertetett. Az AOAC módszerek nem kerültek be a korszerűsített listába, csak az IDF-ISO módszerek, mivel az AOAC nem vett részt a munkában. Általánosságban említették annak szükségességét, hogy a korábban elfogadott analitikai módszereket rendszeresen felülvizsgálják, különös tekintettel az „alvó” Bizottságokra.

Az 5.b. napirendi pontban a nyomelemek meghatározási módszereinek kritériummá alakításáról tárgyaltak. A svéd delegátus ismertette az elektronikus munkacsoport által kidolgozott anyagot. A vitát követően a Bizottság megegyezett arról, hogy svéd vezetéssel, az NMKL közreműködésével egy elektronikus munkacsoport a dokumentumot a következő ülésre átdolgozza. Példaként az As, Cd és Cu alkalmazható. Hangsúlyozták, hogy a dokumentumot jelen pillanatban tanulmánynak tekintik, és a következő ülésen a Bizottság eldönti majd, hogy megtartja-e mind a hagyományos, mind a kritérium alapú megközelítést, vagy csak az utóbbit. Akkor azt is el kell határozni, felülvizsgálják-e az utasításokat a kritérium alapú megközelítés megvalósítására a Codex (Procedural Manual, 15. kiadás) kereteiben.

A 6. napirendi pont a „Biotechnológiával előállított élelmiszerek kimutatási és azonosítási módszerei” című anyag megbeszélése volt, melyet az angol és német küldöttség készített. Az anyaghoz számos „Room” dokumentum készült. Részletes vitára nem került sor; a Bizottság a német és angol vezetésű munkacsoportot a vitaanyag átdolgozására kérte fel.

7. napirendi pont: Analitikai módszerek dioxinok és PCB-k meghatározására. A német delegáció ismertette az anyagot, mely két validált módszeren és a hatályos EU szabályozáson alapul. Japán és a Koreai Köztársaság két újabb módszert nyújtott be, de késve, így utóbbiakat nem tudták figyelembe venni. A CC FAC válasza nem volt eléggé világos, tehát ismét állásfoglalást kérnek. Az anyagot a CC FAC-hoz továbbítják és új munka csak attól függően folyik, hogy mi lesz a CC FAC válasza.

A 8. napirendi pont a IUPAC/ISO/AOAC jártasságvizsgálati protokoll felülvizsgálata volt. A Titkárság jelezte, hogy a protokoll felülvizsgálata, mint új munka, jóváhagyást igényel a CAC-tól, mivel ezt korábban specifikus Codex szöveggént elfogadták. A Bizottság megjegyezte, hogy a protokollra hivatkozás történik a „Codex irányelvek az import és export ellenőrzésben résztvevő vizsgáló laboratóriumok kompetenciájának megállapítására” c. dokumentumban. A CAC jóváhagyását kéri az irányelvek kisebb kiegészítéséhez.

A 9. napirendi pont a mintavételi bizonytalanság volt. Az angol delegáció vezette be a vitaanyagot. A vitát követően a Bizottság megállapította, hogy nincs egyetértés az új munka megkezdése kérdésében, de várnak addig, amíg közlésre kerül a EURACHEM munkaanyag. Ezt követően értékelik azt, amire a következő ülésen visszatérnek.

A 10. napirendi pont a Nemzetközi Szabványosító Testületek üléséről (IAM) készült beszámoló volt.

A 11. napirendi pontban az egyéb témákat és a jövődő munkát beszéltek meg.

A jövőbeli munkát illetően az angol delegáció tájékoztatta a Bizottságot, hogy a „Nemzetközi Irányelvek a kvalitatív módszerek körvizsgálattal történő validálására” újabb verzióját kívánja, információs céllal ismertetni.

Hollandia felhívta a figyelmet arra, hogy az olyan esetekben, ahol nincs rendelkezés vagy előírás egy adott anyagról, az eljárási kézikönyv szerint a CC MAS-nak nincs hatásköre a módszerek elfogadására, lásd a gyümölcslevek eredetiségének meghatározására használt módszereket. Ezért szükségesnek tartják új hatásköri meghatározás kialakítását. Ebben más delegációk is részt vesznek majd.

A Bizottság a következő ülés napirendjére az állandó pontokon kívül a következőket tűzi majd:

- az elfogadható analitikai módszerek értékelésének irányelv-tervezete;
- az analitikai (vizsgálati) eredményekkel kapcsolatos viták megoldásának irányelv-tervezete;
- az Ügyrendi Kézikönyvben (Procedural Manual) a Codex célú analitikai terminológia áttekintése;
- Biotechnológiával előállított élelmiszerek kimutatási módszereinek kritériumai;
- az Ügyrendi Kézikönyvben a Codex mintavételi eljárások meghatározási elveinek felülvizsgálata;
- a Bizottság hatáskörének (Terms of Reference, TOR) vitaanyaga.

A következő ülésre Budapesten kerül sor 2007. március 19-23 között.

Tóth Tiborné